

Drótférgek, azaz pattanóbogár lárvák – *Agriotes* spp.

Csalogatóanyag: WW csalogató keverék.

A pattanóbogarak lárvái, a drótférgek, 35 mm-es testhossznál nem nagyobbak, erősen kitinesek, ezért keményebb vázúak. Színük többnyire világosbarna (világossárgától sötétbarnáig terjedő), hengeres, féregszerű testük mindig 13 szelvényből áll. Három pár, azonosan fejlett lábuk van. Jól fejlett, lapos, kitines fejük előre néző, azaz végálló (prognath), rajta a három ízű csápok elöl, a rágók mellett ízesülnek. A rágók erősen kitinesek, sarló alakúak.

Tápnövényük: kukorica, kalászosok, napraforgó, cukorrépa, burgonya, pázsitfűvek, ezenkívül számos más növény, pl. a paradicsom gyökerét is megtámadhatják.

bulletin.ipm.illinois.edu

A drótféreg, amit a csapda fog

Kárkép: A drótféreg: a talajban a csírázó magvakat és a növények gyökereit eszi. A tünetek a megtámadott növényfajtól és a talajtípustól függően változatosak. Ilyen pl. a hiányos kelés (kukorica), az átfúrt szikleveles, csírázó mag, a megrágott gyökér, a növény föld feletti részeinek a sárgulása.

bulletin.ipm.illinois.edu

A drótférgek kártétele, amit meg kell előznünk

mofga.org

A CSALOMON® [WW] drótféreg csapdát a vetés előtt két-három héttel a megművelt, növényborítás nélküli talajba kell, az összerakási útmutató (a csapdához mellékelve) utasításai szerint, elásni. A csapdázás megkezdésének időpontját tavasszal és ősszel a vetés ideje szabja meg, figyelembe véve, hogy a drótféreg csak a 8 °C-ot meghaladó talajhőmérsékleten mozognak, ami szükséges a csapdázás sikeréhez.

A CSALOMON® [WW] csapda **szelektivitása**: a csapdába töltendő csalogató keverék a drótféreg mellett cserebogár pajorokat is csalogathat, valamint más olyan talajkártévőket, amelyek a csírázó magvak széndioxid kibocsátása alapján találják meg a tápnövényüket.

A csapdához az üzemeltetéshez szükséges összes alkatrészt szállítjuk, de a természetes csalogató keveréket a felhasználónak kell hozzáadnia. Ennek összetétele (10 csapdához): **150 ml búzavetőmag + 150 ml kukoricavetőmag + 1700 ml vermikulit**. Az összetevőket alaposan keverje össze, majd ossza szét a csapdák fogóedényei között, és alaposan locsolja meg. A csapdák kirakásához segítséget nyújt a letölthető PDF útmutató (www.csalomoncsapdak.hu).

A CSALOMON® [WW] csapda **vonzóképessege**: a csapdát legalább 10 napig üzemeltessük 8 °C-ot meghaladó talajhőmérsékleten, majd ezután meg kell vizsgálni a fogást, ami után a csalogatókeverék már nem használható, így nem érdemes a benne található magok kicsírázása után visszaásni a csapdát. Egy adott táblában **legalább 10-15 db [WW]** csapdát javasolt alkalmazni (egymástól 10-20 m távolságra), különben a fogási átlagok megbízhatatlanok lesznek[1].

A drótféreg elleni védekezés a **feromoncsapda + drótféregcsapda kombinált előrejelzésén** kell, hogy alapuljon. A környéken előforduló kártévő pattanóbogár fajokat és az egyes fajok relatív egyedszámait a fajspecifikus **feromoncsapdák** (elérhetők a CSALOMON® választékban – kifejlett pattanóbogarakat fognak) segítségével

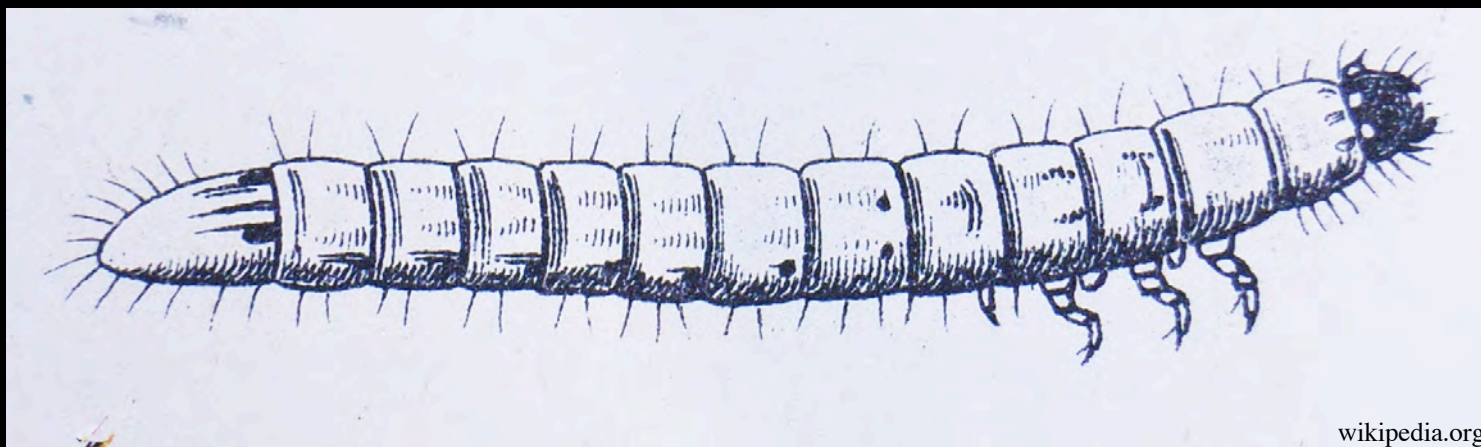
határozhatja meg, míg a **drótféreg csapda** segítségével a vetés előtt a bevetni kívánt területen éppen akkor előforduló összes pattanóbogár lárva fejlettségéről és egyedszámáról kaphat képet. Mindkét módszer alkalmas lehet a növényvédelmi döntéshozatalra, de kombi-nált alkalmazásuk nagyobb döntési biztonságot jelent, valamint munkát és költséget takarít meg, mivel ahol a megfelelő fajok feromocsapdái nem, vagy csak keveset fognak, ott nem szükséges drótférgekre csapdázni, míg esetenként előfordulhat, hogy a nagy feromocsapda bogárfogások ellenére sem szükséges azon a területen védekezni, ahol a drótféreg fogása nem haladja meg a küszöbértékeket a vetés előtt.

Olaszországi tapasztalatok szerint, ha a feromoncsapdák fogásának átlaga nem haladja meg évente a 200-250 példányt (mezei pattanóbogár – *Agriotes ustulatus* esetén) csapdánként, akkor az adott területen a következő 2-3 évben a drótféreg kártétel nem valószínű [1]. Ennél nagyobb bogárfogások esetén a fajokat együttesen fogó, tehát nem szelektív drótféregcsapdázás feltétlen javasolt, ahol a mezei pattanóbogár esetén átlagosan 5 drótféreg/WW csapda a kártételi küszöbérték, míg a réti pattanóbogárnál (*A. sputator*), illetve a vetési pattanónál (*A. lineatus*) 1-2 drótféreg/csapda értékre becsülhető a küszöb, amely felett a megfelelő védekezés szükséges. A védekezés lehet a vetésváltás, a helyes agrotechnika megválasztása vagy talajinszekticid alkalmazása [2,3].

Segítség a feromoncsapdák kiválasztásához: Magyarországon a drótféreg okozta kár döntő többsége - az eddigi adataink szerint - elsősorban a mezei pattanóbogárnak (*A. ustulatus*), másodsorban pedig a vetési pattanóbogárnak (*A. lineatus*) tulajdonítható. Alkalmanként okozhatnak károkat a réti pattanóbogár (*A. sputator*), a sziki pattanóbogár (*A. rufipalpis*) és esetleg a sötét pattanóbogár (*A. obscurus*), vagy a vetési rövid pattanóbogár (*A. brevis*).

[1] Furlan, L. és mtsi, *ATTI Giorn.Fitopat.* 1:133-140, 1996 és személyes közlések; [2] Jermy T, Balázs K. (szerk.) *A növényvédelmi állattan kézikönyve.* Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990, [3] *Növényvédő szerek, termésnövelő anyagok.* Évente megjelenő kiadvány, beszerezhető: megyei Növényvédő (NTSZ) Állomások; www.ontsz.hu/engedelyezes/nyitolap.html; WIN-PESZTI (www.relemi.hu).

wikipedia.org

A **Csalomón** az ATK Növényvédelmi Intézet bejegyzett védjegye.

Megrendelés / felvilágosítás: ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, 06-30-9824999; fax: (1)-3918655; e-mail: csalomon@atk.hu; internet: www.csalomoncsapdak.hu

A drótféreg a talajban csírázó magvakkal és a növények gyökereivel táplálkozik. A tünetek a megtámadott növényfajtól és a talajtípustól függően változatosak. Ilyen pl. a hiányos kelés, az átfúrt szikleveles, csírázó mag, a megrágott gyökér, a növény föld feletti részeinek a sárgulása.

A drótféreg csapda segítségével a vetés előtt a bevetni kívánt területen éppen akkor előforduló összes pattanóbogár lárvá fejlettségéről és egyedszámáról kaphat képet, amely alkalmas lehet a növényvédelmi döntéshozatalra.

Foto: Jurkó V.

Így néz ki, amikor a CSALOMON® WW csapda drótférgeket fog!